

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **T. Q. N.**, nar. X
státní příslušnost Vietnam
t. č. pobytem X
zastoupen obecným zmocněncem K. T. T., nar. X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 29. 5. 2024, č. j. OAM-313/ZA-ZA11-HA15-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že žalobce nenaplnuje žádnou z podmínek pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Z žalobcovy výpovědi vyplynulo, že

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

důvodem jeho žádosti je snaha o legalizaci pobytu v ČR, protože zde chce žít a pracovat, aby si vydělal na úhradu dluhů a také proto, že není spokojen s režimem ve Vietnamu. Žalobce nebyl politicky aktivní a o politiku se nezajímal. Obecná nespokojenost s režimem v zemi původu je podle žalovaného irelevantní. Žalovaný neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, neboť žalobce je zdravý a práce schopný. Chce-li si vydělat na úhradu dluhu, má tuto možnost i ve Vietnamu. Žádná hrozící újma pro žalobce nevyplynula ani ze zpráv o zemi původu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
3. Ke skutkovým okolnostem uvedl, že do ČR přicestoval dne 12. 2. 202 a poté, kdy se dozvěděl „o umístění mezinárodní sponzorské agentury“, požádal dne 1. 3. 2024 o mezinárodní ochranu. V pohovoru dne 6. 3. 2024 uvedl, že do EU přicestoval v lednu 2019, konkrétně do Rumunska. Měl vyřízené rumunské turistické vízum. Poté si v Rumunsku vyřídil pracovní povolení a žil tam až do února 2024. Pracoval jako stavební dělník, ale v době pandemie covid-19 přišel o práci. Následně jeho povolení k pobytu přestalo platit. Cestovní pas náhodou ztratil na cestě mezi Rumunskem, Slovenskem a ČR, což je mu velmi líto.
4. Žalovaný nezjistil, že důvodem odchodu žalobce z Vietnamu „byla nespokojenost s komunistickým režimem, který byl nelidský a neměl ve společnosti žádnou rovnost, zejména tam, kde byla lidská práva pošlapávána a způsobila mu tragédii, dluhu a útlaku, což byl klíč k tomu, aby ho přivezli do ČR a požádali o mezinárodní ochranu“.
5. Po skončení rumunského bytového oprávnění se žalobce nechtěl vrátit do Vietnamu „kvůli riziku perzekuce za určité politické názory a především proto, že by se mohl přestěhovat do Evropy a najít si práci“. Taková fakta nejsou pozitivně přijímána lidmi na vyšších pozicích komunistické strany. Žalobce se dále obává, že by mu komunistická strana omezila svobodu. Tato obava se ukázala jako oprávněná, protože většina cestujících z Rumunska vracejících se do Vietnamu byla po vypuknutí pandemie covid-19 zatčena po vystoupení z letadla. Žalobce je nespokojen s režimem jedné strany a rozšířenou vládní korupcí. V ČR chce najít skutečnou demokracii.
6. Dále žalobce namítl, že žalovaný neuvedl, zda a jakým způsobem zjišťoval platnost žalobcova rumunského víza. Nezabýval se tedy dostatečně ani otázkou příslušnosti k projednání žalobcovy žádosti, ale vycházel pouze z údajů uvedených žalobcem. Nevyšel tak z dostatečně zjištěného skutkového stavu a neprovedl důkazy, které byly pro zjištění stavu věci potřebné.
7. Závěrem žalobce uvedl, že má v ČR bratra, který je také žadatelem o mezinárodní ochranu. Oba usilují o to, aby mohli v ČR zůstat a budovat zde svůj život.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis.

IV. Posouzení žaloby soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 20. 6. 2024; žaloba byla odeslána dne 19. 7. 2024), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř.

s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem (implicitně) souhlasili.

10. Žaloba není důvodná.
11. Z informací, které měl žalovaný k dispozici na základě žalobcovy výpovědi jednoznačně vyplývalo, že si žalobce přeje pobývat v Evropě z důvodu zaměstnání. O žádném nebezpečí nebo hrozbě újmy ve Vietnamu se nezmínil, přestože na to byla dotazován. Při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že do ČR přijel z Rumunska za prací, nikde jej však zde nechtěli zaměstnat, protože byl bez dokladů. O mezinárodní ochranu požádal proto, aby zde mohl žít a pracovat. V rámci pohovoru k otázce na problémy ve Vietnamu uvedl, že nepochází z bohaté rodiny, a proto nejsou jeho děti protěžované ve škole jako děti z rodiny, jejíž člen zastává nějakou funkci v komunistické straně. Dále obecně uvedl, že kdo má ve Vietnamu peníze, může uplácet a dostává přednost, zatímco žalobce musí čekat. Do ČR z Rumunska přijel proto, že tam bylo málo práce a nízký plat, o ČR slyšel lepší věci, proto by zde chtěl pracovat. O pracovní vízum nepožádal, protože neví, jak se to dělá. Chtěl by si vydělat peníze, aby splatil půjčku, kterou si ve Vietnamu vzal. Závěrem dodal, že sdělil všechny důvody a nechce nic dodat.
12. S ohledem na skutečnosti sdělené samotným žalobcem v průběhu správního řízení nemá soud pochybnosti o tom, že nebyly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce totiž v průběhu správního řízení netvrdil nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že spadá pod definici uprchlíka nebo beneficiáře doplňkové ochrany. Jediné důvody, které uvedl, byly čistě ekonomické. V této souvislosti soud proto připomíná ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), podle níž ekonomické obtíže (byť jistě mohou způsobovat žadateli reálné problémy v řadě oblastí života) nemohou založit důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany (viz např. usnesení NSS ze dne 8. 9. 2020, č. j. 8 Azs 85/2020-27, a judikaturu citovanou v jeho bodě 9, nebo usnesení NSS ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 185/2020-24, a judikaturu citovanou v jeho bodě 12).
13. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaný odůvodnil napadené rozhodnutí s ohledem na skutkové okolnosti (absenci tvrzení o pronásledování či vážné újmy) zcela dostatečně a v souladu se zákonem.
14. Žaloba pak obsahuje některá nová tvrzení, v nichž žalobce vysvětluje svou nechuť vrátit se do Vietnamu. Zmiňuje, že se nechce vrátit *„kvůli riziku perzekuce za určité politické názory“*, ve Vietnamu není podle něj rovnost a jsou tam pošlapávána lidská práva, což mělo způsobit jeho tragédii a dluh. Obává se, že by mu komunistická strana omezila svobodu a negativně reagovala na to, že by se mohl přestěhovat do Evropy a najít si zde práci. Tato tvrzení jsou však zcela obecná a v podstatě pouze popisují typové možné hrozby, aniž by žalobce uvedl jakékoliv skutkové okolnosti týkající se jeho samotného, z nichž dovozuje tvrzenou hrozbu. Krom toho, žalobce i v žalobce zdůraznil, že o mezinárodní ochranu požádal *„především proto, že by se mohl přestěhovat do Evropy a najít si práci“*. Zmínil rovněž, že o mezinárodní ochranu požádal poté, kdy se dozvěděl *„o umístnění mezinárodní sponzorské agentury“*. Není zcela zřejmé, co tím žalobce myslel, nicméně z kontextu žaloby lze dovodit, že jej někdo mylně informoval, že prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu lze zařídit („sponzorovat“) zaměstnání v ČR.
15. Vzhledem k obecnosti žalobcových tvrzení soud připomíná ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany samotný žadatel a z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází, správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení

mezinárodní ochrany, které vycházejí právě z žadatelovy žádosti, respektive z dalších jím uváděných tvrzení (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 448/2019-34).

16. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení NSS ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, a ze dne 19. 1. 2017, č. j. 2 Azs 272/2016-47, ze dne 16. 1. 2019, č. j. 8 Azs 239/2018-39, nebo rozsudky ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení konkrétního žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a proč. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na jejichž základě poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení NSS ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016-23, nebo již citované usnesení č. j. 8 Azs 239/2018-39).
17. Pokud žalobce v průběhu správního řízení netvrdil nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že mu hrozí pronásledování nebo vážná újma, nelze žalovanému vytýkat, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně nezabýval situací v zemi původu. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz např. usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 Azs 334/2019-26, bod 10, nebo ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 29/2011-53, a judikaturu tam citovanou). Hodnocení konkrétní situace se vždy děje v návaznosti na skutková tvrzení žadatele. V tomto případě však žalobce žádnou újmu, která by mohla být relevantní z hlediska zákona o azylu, vůbec netvrdil.
18. Soud vážil také dopady čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Nejvyšší správní soud se k této otázce vyjádřil např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, dovodil, že i za přímé aplikace dotčeného článku procedurální směrnice lze uplatňovat pouze takové nové skutečnosti, které žadatel o udělení mezinárodní ochrany nemohl bez svého zavinění uvést již v řízení před správním orgánem. Současně zdůraznil, že *„[p]ovinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztříštění vylíčení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů.“* Ústavní soud na základě ústavní stížnosti proti citovanému rozsudku úvahy Nejvyššího správního soudu částečně korigoval a rozvedl v tom směru, že může existovat množství ospravedlnitelných důvodů, pro něž žadatel o mezinárodní ochranu nesdělí správnímu orgánu všechny rozhodné skutečnosti. Mezi takové ospravedlnitelné důvody Ústavní soud zařadil například to, že *„dotazování při osobním pohovoru se této skutečnosti netýkalo a konkrétní informace nezjistilo; osobní pohovor nebyl proveden; žadatel nemusel pochopit relevanci některých skutečností pro žádost o mezinárodní ochranu; trauma, stud nebo jiné zábrany mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví při osobním pohovoru (zejména v případě těch, kteří přežili mučení, sexuální násilí či pronásledování z důvodu sexuality); pohlaví tazatele nebo tlumočnicka mohlo být pro žadatele zábranou“* (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16).
19. V rozsudku č. j. 1 Azs 288/2020-27 pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice neobsahuje požadavek, aby soudy ve správním soudnictví

postupovaly *ex officio* a aktivně dohledávaly případné nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Takový postup by byl v rozporu s výše citovanou konstantní judikaturou, která zásadně vychází z premisy, že je to žadatel o mezinárodní ochranu, který je povinen označit azylově relevantní důvody, přičemž není úkolem správního orgánu (tím spíše pak správního soudu), aby za něj tyto důvody domýšlel.

20. S ohledem na žalobní tvrzení a obsah spisu soud neshledal, že by zde existovaly ospravedlnitelné důvody, pro které žalobce nemohl uplatnit nyní nově tvrzené důvody již ve správním řízení. Z tvrzení žalobce ani správního spisu neplyne, že by žalobci nebyl dán dostatečný prostor pro vyjádření všech podstatných skutečností nebo že by na něj byl činěn nátlak či že by mu v uvedení všech rozhodných skutečností bránily nějaké objektivní okolnosti. Nadto, jak již soud uvedl výše, žalobní tvrzení jsou velmi obecná a nelze z nich dovodit nic, co by se mělo týkat přímo žalobce. Z těchto důvodů se jimi soud podrobněji nezabýval.
21. Obava žalobce ze „zatčení“ (patrně karantény) po příletu do Vietnamu z důvodu pandemie covid-19 je neaktuální. Nadto, ani v případě, že by se situace, která byla v letech 2020-2021 opakovala, nemohla by být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť se zcela míjí se zákonnými důvody, které musí být pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany splněny.
22. Ze správního spisu i z tvrzení žalobce samotného přitom vyplývá, že do Evropy (Rumunsko a následně ČR) odcestoval za prací. Pracovní povolení si nevyřídil, protože „neví, jak se to dělá“. V takovém případě bylo ovšem namístě, aby řešil svou situaci v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli či nezískali pobytové oprávnění (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, č. 18/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, či usnesení ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016-59).
23. Žalobce v žalobě výslovně neuvedl, že by mu měl být udělen humanitární azyl, nicméně pro úplnost soud připomíná, že tento typ azylu lze udělit „v případě hodném zvláštního zřetele“. Na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, je možné jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004-52, nebo usnesení NSS ze dne 15. 3. 2016, č. j. 8 Azs 11/2016-34, či ze dne 26. 9. 2019, č. j. 1 Azs 155/2019-24).
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl přitom k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je právně způsobilý, zdravý a práce schopný. Na základě zjištěných skutečností žalovaný žádné důvody zvláštního zřetele u žalobce neshledal. V žalobě žalobce netvrdí žádné konkrétní skutečnosti, které by závěr žalovaného zpochybňovaly, a soud neshledal, že by žalovaný vybočil z mezí správního uvážení nebo je zneužil. Skutečnost, že žalobcův bratr také v ČR žádá o mezinárodní ochranu, důvodem zvláštního zřetele hodným není.
25. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, jeho závěry jsou souladné se zákonem a s ohledem na skutkové okolnosti jsou dostatečně odůvodněny.

26. Poněkud mimoběžná je žalobcova argumentace týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu při určení příslušnosti státu odpovědného za žalobcovu žádost. Žalobce žalovanému vytýká, že nezjišťoval platnost jeho rumunského víza. Není však zřejmé, kam žalobce touto argumentací míří, neboť z žaloby je nepochybné, že se nedomáhá určení příslušnosti Rumunska. Výslovně totiž uvedl, že usiluje o to, aby mohl v ČR zůstat a budovat zde svůj život.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

27. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. září 2024

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně